

SIVILOMBUDSMANNEN

Hå kommune, Helse- og sosialsaker
Lyngveien 14
4365 NÆRBØ

Vår referanse
2017/2698

Deres referanse
18/16640 GSSO

Vår saksbehandler
Rolf Christian Ranheim

Dato
11.09.2018

Svar på oppfølgingsbrev fra Hå kommune

Det vises til brev fra Hå kommune datert 1. juni 2018. I brevet orienterer kommunen om sin oppfølging av sivilombudsmannens anbefalinger gitt i rapport som ble publisert 14. mars 2018. Rapporten bygger på besøk gjennomført av Sivilombudsmannens forebyggingsenhet 13.–15. november 2017.

1. Inkomstsamtalen

Sivilombudsmannen merker seg at kommuneoverlegen er kjent med innholdet i Istanbulprotokollen. Protokollen inneholder viktige prinsipper for å avdekke, dokumentere og rapportere eventuelle overgrep som kan ha funnet sted før eller under overføring til fengsel. Det er viktig å påpeke betydningen av at helsepersonell i fengselet har gode rutiner for å sikre at skader innsatte har blir dokumentert og rapportert videre.

Sivilombudsmannen merker seg at vurdering av suicidalfare skal presiseres tydeligere i skriftlige rutiner.

2. Medisiner

Sivilombudsmannen pekte i rapporten på betydningen av at medisiner deles ut på en måte som sikrer at helsepersonalets taushetsplikt ikke brytes. Det er opplyst at nytt tilsyn er gjennomført i mai 2018, med særlig fokus på dette temaet.

3. Utelukkelse fra felleskapet.

I rapporten ble det anbefalt at det burde sikres daglig tilsyn i sikkerhetscelle av helsepersonell. Dette dreide seg spesielt om de periodene da helsetjenesten ikke er tilgjengelig, som i helgene og i ferier. Sivilombudsmannen har merket seg at kommunens svar til dette er at det ikke hensiktsmessig at legevakten rutinemessig reiser til alle som er på isolat.

Sivilombudsmannen ønsker å påpeke at Kriminalsomsorgsdirektoratets retningslinjer til straffegjennomføringsloven slår fast at den innsatte skal få tilsyn av helsepersonell minst en gang om dagen. Det er ikke gjort unntak for perioder der helsetjenesten ikke er til stede i

fengselet. Innsettelse på sikkerhetscelle er et særdeles inngripende tvangsvedtak, og isolerte innsatte er i en spesielt sårbar situasjon. Det er derfor av stor betydning at isolerte innsattes helsetilstand blir vurdert av en uavhengig instans som det helsetjenesten er i et fengsel. Som nevnt i rapporten viste protokoll fra sikkerhetscelle at flere innsatte hadde klaget over smerter eller skader uten at helsepersonell hadde blitt tilkalt. Enkelte hadde også oppholdt seg på sikkerhetscelle uten protokollført tilsyn fra helsepersonell over flere dager. Dette er alvorlig.

I et forebyggingsperspektiv er det helt sentralt at innsatte som er isolert skal kunne ha mulighet til å kontakte helsepersonell uten at de skal være avhengige av at ansatte i fengselet overbringer informasjon til helsetjenesten. Den eneste måten å sikre dette er ved at helsetjenesten selv oppsøker de som er isolerte. Dette er bakgrunnen til at daglig tilsyn er fastsatt i de europeiske fengselsreglene og Mandelareglene. De samme anbefalinger er også gitt av den europeiske torturforebyggingskomite (CPT), som nylig var på besøk til Norge. Sivilombudsmannen forutsetter at helsetjenesten ivaretar sitt ansvar i tråd med dette.

For ombudsmannen

Helga Fastrup Ervik
kontorsjef

Rolf Christian Ranheim
seniorrådgiver

Dette brevet er godkjent elektronisk og har derfor ikke håndskrevet underskrift.